

Domov>Sprožitev sodnega postopka>Kje in kako>Obrestne mere

Obrestne mere

Bolgarija

1 Ali so „zakonske obresti“ v državi članici določene? Če da, kako so „zakonske obresti“ opredeljene v tej državi članici?

V Republiki Bolgariji so zakonske obresti urejene, vendar ta izraz trenutno v zakonodaji ni opredeljen.

V skladu s pravno teorijo so „zakonske obresti“ obresti, ki niso dogovorjene (v takem primeru bi pomenile pogodbeno kazen), temveč določene z zakonom. Zakonske obresti za zamude pri plačilu (zamudne obresti) se plačajo zaradi zamude pri izpolnitvi denarne obveznosti. V primeru zamude pri plačilu denarnega dolga je upnik vedno upravičen do nadomestila po zakonski obrestni meri od dneva zamude (glej prvi stavek člena 86(1) zakona o obligacijskih razmerjih in pogodbah (ZZD)). Vrhovno kasacijsko sodišče (Varhoven kasatsionen sad) (VKS) je razvilo enotno sodno prakso, po kateri vsako neizpolnjevanje denarne obveznosti pomeni zamudo pri plačilu in daje upniku pravico zahtevati nadomestilo zaradi neplačila, ki ga v skladu s splošnim pravilom iz člena 86(1) ZZD predstavljajo zakonske obresti od datuma zamude. Pri obveznosti z določenim rokom izpolnitve se šteje, da dolжник ni izpolnil obveznosti po izteku roka za plačilo, kadar pa rok izpolnitve obveznosti ni določen, se v skladu s členom 84(2) ZZD šteje, da dolжник ni izpolnil obveznosti, ko ga o tem obvesti upnik. Terjatev zakonskih obresti torej izhaja iz niza okoliščin, vključno z naslednjimi elementi: dolguje se glavnica, ta dolg je zapadel in obveznost plačila ni bila izpolnjena, predmet te terjatve je nadomestilo za škodo, ki jo neizpolnitev obveznosti objektivno in logično povzroči. Terjatev obresti je stranska, vendar je v določeni meri samostojna v odnosu do terjatve glavnice, bistveni elementi, ki dajejo upniku pravico, da vloži takšno terjatev, pa vključujejo uveljavljanje neizpolnitve obveznosti, tj. neustrezno ravnanje v zvezi z dolgovanim zneskom glavnice.

2 Če da, kakšen je znesek/obrestna mera in kaj je pravna podlaga zanj(-o)? Če so določene različne obrestne mere zakonskih obresti, v katerih okoliščinah in pod katerimi pogoji veljajo?

V skladu s členom 86(1) zakona o obligacijskih razmerjih in pogodbah mora dolжник, ki je v zamudi z izpolnitvijo denarne obveznosti, plačati nadomestilo po zakonski obrestni meri od dneva zamude. Zakonsko obrestno mero določi svet ministrov.

Na podlagi člena 86(2) ZZD in zaradi prenosa Direktive 2011/7/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih (UL L 48/1 z dne 23. februarja 2011) je Svet ministrov sprejel odlok št. 100 z dne 29. maja 2012 o določitvi obrestne mere za zaostala plačila za lev in tujo valuto (v veljavi od 1. julija 2012, razveljavljen) in odlok št. 426 z dne 18. decembra 2014 o zakonski določitvi obrestne mere za zaostala plačila (v veljavi od 1. januarja 2015), ki določa zakonsko obrestno mero na podlagi obrestne mere, ki jo določi bolgarska centralna banka za obdobje po zapadlosti plačila, kateri se doda 10 odstotnih točk. Letna obrestna mera zakonskih zamudnih obresti je temeljna obrestna mera bolgarske narodne banke, ki se uporablja od 1. januarja oziroma 1. julija tekočega leta, povečana za 10 odstotnih točk. Dnevna obrestna mera zakonskih zamudnih obresti je 1/360 letne obrestne mere. Obrestna mera, ki velja od 1. januarja tekočega leta, se uporablja za prvo polovico leta, obrestna mera, ki velja od 1. julija, pa za drugo polovico leta.

3 Ali so po potrebi na voljo dodatne informacije o izračunavanju zakonskih obresti?

Bolgarska narodna banka objavlja temeljno obrestno mero za zadevno obdobje, pri čemer uporablja metodologijo, ki jo določi upravni odbor, in jo objavi v uradnem listu. Temeljna obrestna mera in njene spremembe se objavijo na spletišču bolgarske narodne banke: <http://www.bnb.bg/>. Na tem spletišču je na voljo tudi metodologija za določitev temeljne obrestne mere.

Člen 10(3) zakona o obligacijskih razmerjih in pogodbah določa, da se obresti na zamudne obresti (obrestne obresti) plačajo v skladu s pravili bolgarske narodne banke. Vendar pa taka pravila niso bila objavljena.

V skladu s členom 294(2) trgovinskega zakona (Targovski zakon) se lahko stranke pri sklenitvi trgovinskega posla dogovorijo, da se obračunavajo obresti na obresti.

Če se v trgovinskem sporu vloži tožba za izterjavo zakonskih obresti, mora biti zahtevku za začetek postopka priložena izjava, ki vsebuje izračune, potrebne za določitev zneska terjanih obresti. Ta izjava iz člena 366 Zakona o civilnem postopku (Grazhdanski protsesualen kodeks) je pogoj za dopustnost zahtevka za začetek postopka. Če ta ni priložena, se tožniku naroči, naj odpravi neskladnost v enem tednu od prejema obvestila o tem. Če tega ne stori, sodišče zahtevek za začetek postopka tožbe za izterjavo zakonskih obresti zavrže.

4 Ali je na voljo brezplačen spletni dostop do zgoraj navedene pravne podlage?

Informacije o temeljni obrestni meri in njenih spremembah so v angleščini in bolgarščini na voljo na spletišču bolgarske narodne banke: <http://www.bnb.bg/>.

Zakon o obligacijskih razmerjih in pogodbah, trgovinski zakon in drugi zgoraj navedeni pravni akti so v bolgarščini na voljo na spletišču: <https://lex.bg>.

Zakon o obligacijskih razmerjih in pogodbah, trgovinski zakon in uredba sveta ministrov št. 426 z dne 18. decembra 2014 o določitvi zakonske obrestne mere za zamude pri plačilih so v bolgarščini na voljo tudi na spletišču: <https://www.tita.bg/>.

Znesek zakonskih obresti se lahko izračuna brezplačno z vnosom zneska zapadle glavnice in števila pretečenih dni od zapadlosti plačila v enega od naslednjih elektronskih spletnih kalkulatorjev: https://www.calculator.bg/1/lihvi_zadaljenja.html or <http://balans.bg>.

Zadnja posodobitev: 16/10/2020

Strani v jeziku držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.